

Kaivannaisteollisuuden näkymiä

Sari Tasa/TEM

13.3.2024

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

EU-tason mielenkiintoisimpia

- EU Green Deal
  - Ekosuunnittelu ja digitaalinen tuotepassi
- Kriittisten raaka-aineiden asetus
  - Kehittää raportointia ja mielenkiintoa mineraalivarojemme koostumukseen
  - Magneetit ja kiertotalous
- Taksonomia
  - Kiertotalous
  - Rakentaminen
  - Kaivosteollisuus

Kansallinen Kiertotalousohjelma

- Kaivannaisteollisuuden kiertotalous – koordinaatiotyö
- Kiertotalouden Green Deal
- Lisätietoa: <https://ym.fi/kiertotalousohjelma>

Kaivannaisteollisuuden kiertotalous

- Pohjana kiertotalouden kansallinen strateginen ohjelma tavoitteineen
- Kaivannaisteollisuuden kiertotalouden koordinaatioryhmä etsi ratkaisuja 1,5 v.
- Loppuraportti tulossa noin kuukauden sisällä TEM-julkaisuna
- Koordinaatiotyö jatkuu Lapin ELY:n toimesta kansallisesti / Tuula Sivonen

- Suurimmat huolet logistiikka ja tiedon puute potentiaalisten raaka-aineiden sijainnista
- Myös teknologia ja luvitus puhuttivat
- Voidaanko kaivannaisteollisuuden sivuvirtojen materiaaleja käsitellä yhdessä esim. romuvirtojen kanssa kemiallisessa kierrätyksessä?
- Jättestatuksen määritelmä ja sen poisto avainasemassa
- Kaivos- ja louhos-alueiden uusiokäyttö?

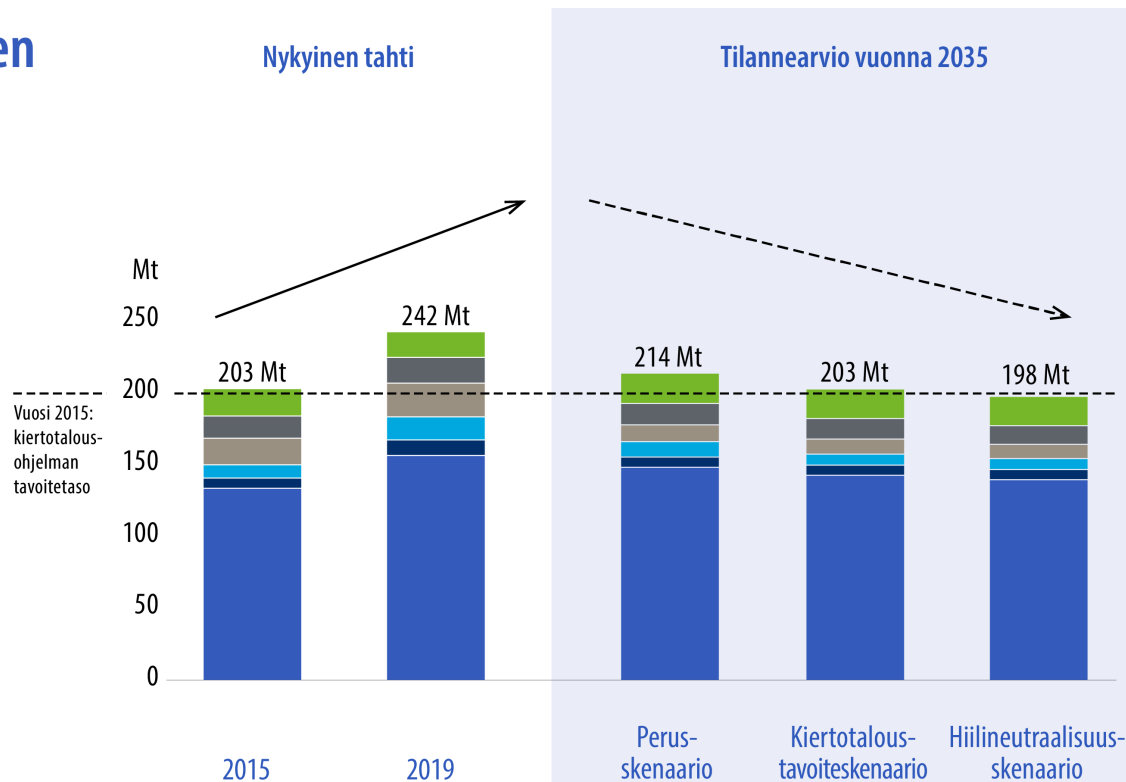
Kiertotalouden Green Deal –työn skenaariotyön tuloksia

Suomen raaka-aineiden kulutus taittuu

Kiertotalousohjelman tavoite saavutetaan, mutta Suomen raaka-aineiden kulutus henkilöä kohden säilyy edelleen globaalisti korkealla tasolla.

- Kasvit, riista ja luonnonkala
- Raakapuu
- Fossiiliset polttoaineet
- Metallimalmit
- Ei-metalliset mineraalit
- Maa- ja kiviainekset

Kiertotalouden green deal on ainutlaatuinen yhteistyö

Vapaaehtoinen sitoumus

- Tavoitteena **yhteistyössä löytää ja sitoutua uusiin toimiin** luonnonvarojen kulutuksen taittamiseksi.
- Mukana jo kattava joukko suomalaisen yhteiskunnan keskeisimpiä toimijoita, lähes 90 organisaatiota. Toimialoja, järjestöjä, yrityksiä, kuntia ja maakuntia.

Green dealia pohjustaa tutkimuslaitosten ainutlaatuinen skenaariotyö

- Maailman mittakaavassakin ainutlaatuinen malli: laaja, tiedepohjainen, vapaaehtoisuuteen perustuva green deal on myös uudenlaisen hallinnon ja valtion roolin kokeilu.
- Luodaan **tilannekuva luonnonvarojen käytöstä ja sen vaikutuksista ympäristöön ja talouteen.**
- Skenaariotyö on tukenut vaikuttavimpien keinojen löytämistä green dealissa.

Toimialat ja yritykset

Maakunnat, kunnat ja kaupungit

Valtio

Kiertotalouden strategisen green dealin toteutusmalli

1. Sitoutuja valitsee eri muutosalueiden vähintään kahdelta toimenpidealueelta toimenpiteitä.

2. Sitoutuja valitsee toimenpidealueelta useampia toimia, joita se tarkentaa oman toimintansa näkökulmasta sekä asettaa seurattavia tavoitteita ja mittareita.

3. Tutkijoista koostuva arviointiryhmä arvioi sitoumusten vaikuttavuutta ja ”kypsyyttä”.

4. Sitoutuja allekirjoittaa sitoumuksen ja raportoi toteutumisesta.

Kiertotalouden strategisen green dealin muutosalueet

1. Resurssiviisas rakennettu ympäristö
2. Kiertotalouteen perustuva teollisuus
3. Kestävä kulutus ja liiketoiminta
4. Materiaalitehokas energiajärjestelmä
5. Uudistava ruokajärjestelmä

Toimenpidealue

Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa

Tavoite: Rakennustuoteollisuuden tuotteiden raaka-aineista 20 % on kierrätysmateriaaleja.

Toimenpiteitä:

- Luodaan tarjontaa uudelleenkäyttö- ja kierrätysmarkkinoille
- Käytetään rakentamisessa uudelleenkäytettyjä ja kierrätettyjä rakennustuotteita ja -osia
- Kehitetään ja käytetään rakennustuotteita, joissa hyödynnetään jättemateriaaleja, teollisuuden sivutuotteita ja uusiutuvia materiaaleja.

TOIMEENPANON TUKI

”Kotipesät”

Sääntely

Rahoitus (BF, EAKR, LIFE+)

Muut green deal-sopimukset & sitoumukset

Olemassa olevat foorumit & ohjelmat

Hallitusohjelman toimenpiteitä

Telpo-strategia ja rinnakkaiset prosessit

Teollisuuspoliittisen strategian lähtökohdat

Hallitus laatii pitkäjänteisen teollisuuspoliittisen strategian, joka sisältää vientiteollisuudelle olennaiset politiikkakokonaisuudet, kuten logistiikan, ja jonka tavoitteena on kasvuhakuisten, työllistävien ja vientiin tähtäävien yritysten kasvu sekä teollisten työpaikkojen säilyminen Suomessa.

- Tavoitteena on tukea yritysten kestävästä kasvusta ja kansainvälistymisestä sekä laajemmin elinkeinorakenteen uudistumista, erityisesti liittyen puhtaan siirtymän globaaliin investointiaaltoon
- Strategian ytimessä on globaalin kilpailutilanteen ja geopolitiikan muutoksiin vastaaminen ml. tukikilpailun muutokset.
- Strategia kokoaa yhteen Suomen teollisuuden uudistumisen ja kasvun strategisen agendan ja antaa johdonmukaisen kokonaiskuvan hallituksen teollisuuspolitiikan painopisteistä ja keinoista.
- Strategiatyö toimii yhteistyöfoorumina elinkeinoelämän kanssa varmistuen, että kasvun edellytyksiin vaikuttamisen agendasta on yhteinen näkemys.
- Strategia antaa pohjaa Suomen vaikuttamistoimenpiteille EU:n teollisuuspolitiikassa ja siihen liittyvissä lainsäädäntöaloitteissa.
- Työssä huomioidaan yhteydet muihin hallitusohjelmakirjauksiin, kuten energia- ja ilmastostrategian päivittämiseen, mineraalistrategiaan, TKI-politiikkaan, julkisten pääomasijoitusyhtiöiden yhdistämiseen sekä teollisuuden ilmastotiekarttojen päivitykseen.

Kansallisen mineraalistrategian valmistelu

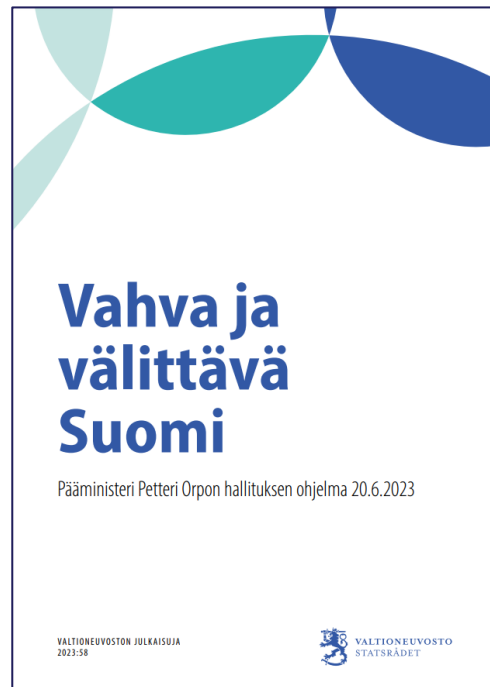
”Hallitus edistää kotimaisen mineraali- ja akkuklusterin kasvua puhtaan siirtymän ja Euroopan strategisen autonomian vahvistamiseksi.

Eri puolilla Suomea on laajaa alan osaamista ja potentiaalia, kuten Vaasan seudun energiaklusterissa.

Laaditaan uusi mineraalistrategia. Kaivosteollisuuden raaka-aineiden jalostusarvoa lisätään ja vahvistetaan innovaatioekosysteemien syntyä.”

Vahva ja välittävä Suomi: Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>

Mineraalistrategian taustaa

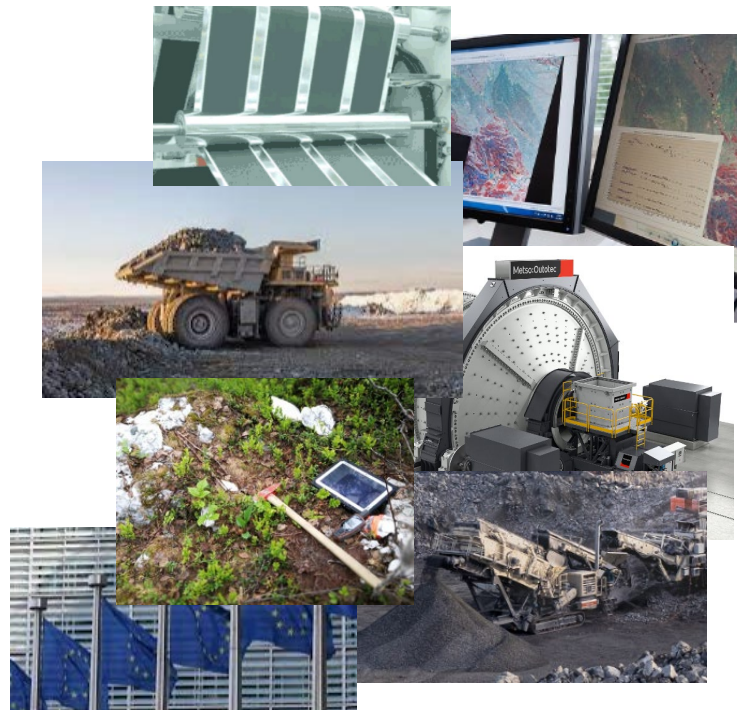
- Suomen edellinen mineraalistrategia on laadittu vuonna 2010. Siinä tunnistettiin luonnonvarojen saatavuuden ja tuotannon merkitys sekä mineraalivarantojen epätasaisesta maantieteellisestä jakautumisesta aiheutuvat riskit.
- Vihreän ja digitaalisen siirtymän (ns. kaksoissiirtymän) tavoitteiden saavuttamisen odotetaan lisäävän raaka-aineiden tarvetta. Raaka-aineiden saatavuus on keskeistä myös puolustussektorille.
- Viime vuosien kriisit, kuten koronapandemia ja Venäjän hyökkäysota Ukrainaan, ovat osoittaneet niin Suomen kuin koko EU:nkin raaka-ainehuollon haavoittuvuuden.
- EU:n toimenpiteiden ohella Suomessa on katsottu olevan tarve kansallisille toimenpiteille. Mineraalistrategian päivitys on tullut ajankohtaiseksi.

Lähde: Asettamispäätös TEM 15.12.2023

Mineraalistrategian tavoitteet

- Mineraalistrategiatyössä tarkastellaan Suomen mineraaliklusterin nykytilannetta ja kehitysmahdollisuuksia sekä teollisuuden raaka-ainehuollon turvaamista.
- Tavoitteena on erityisesti tuottaa yhteinen näkemys suomalaisen mineraaliklusterin nykytilanteesta, politiikan tavoitteista, päälinjoista sekä tarvittavista toimenpiteistä.
- Mineraalistrategia valmistuu vuoden 2024 aikana

Lähde: Asettamispäätös TEM 15.12.2023

Kiitos

Sari.tasa@gov.fi